

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Policijska uprava Murska Sobota

Ulica arhitekta Novaka 5, 9001 Murska Sobota

T: 02 522 42 00

F: 02 522 43 63

E: pums@policija.si

www.policija.si

Številka: 0101-3/2020/13 (3G11-02)

Datum: 9. 3. 2020

Zadeva: Letno poročilo o delu Policijske uprave Murska Sobota za 2019

KAZALO:

1. Značilnosti dela Policijske uprave Murska Sobota v letu 2019.....	2
2. Temeljne dejavnosti	4
2.1 Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete.....	4
2.2 Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti ljudi in premoženja.....	5
2.3 Zagotavljanje varnosti cestnega prometa	6
2.4 Nadzor državne meje in izvajanje predpisov o tujcih.....	7
3. Druge dejavnosti.....	9
3.1 Policijsko delo v skupnosti	9
3.2 Operativno-komunikacijska dejavnost	9
3.3 Forenzična in kriminalistično tehnična dejavnost	9
3.4 Raziskovalna, analitska in kriminalistično obveščevalna dejavnost.....	10
3.5 Nadzorna dejavnost.....	10
3.6 Spremljanje izvajanja policijskih pooblastil in ogrožanja policistov	10
3.7 Reševanje pritožb	11
3.8 Notranje preiskave.....	11
3.9 Informacijska in telekomunikacijska dejavnost.....	11
3.10 Kadrovske in organizacijske zadeve.....	11
3.11 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje	12
3.12 Finančno-materialne zadeve.....	12
3.13 Mednarodno sodelovanje.....	12
3.14 Odnosi z javnostmi	13
3.15 Dejavnost specializiranih policijskih enot.....	13

Priloga: Statistični podatki

1. Značilnosti dela Policijske uprave Murska Sobota v letu 2019

Delo Policijske uprave Murska Sobota [v nadaljevanju PU MS] je temeljilo na zagotavljanju pozitivnih varnostnih kazalcev in partnerskem sodelovanju. Zavedali smo se odgovornosti našega osnovnega cilja, da prebivalcem zagotovimo visoko stopnjo varnosti in krepimo njihovo zaupanje v policijo, tista dodatna vrednost – perspektiva za prihodnost, brez katere ni uspešnega policijskega dela.

Za nami je vsekakor vsebinsko pestro in dinamično leto, polno izkušenj in postavljenih temeljev za prihodnost policijskega poslanstva. Glede na vsebinske, kot statistične pokazatelje smo v večjem obsegu uresničili zastavljeno. Vsekakor pa je pred nami še veliko izzivov. Opravljeno delo v minulem letu ocenjujemo kot pozitivno, tako v operativnem, kot v materialno-tehničnem pogledu. Opravljeno pa ima še posebej veljavo, saj se iz leta v leto srečujemo z vse večjimi kadrovskimi težavami in organizacijskimi izzivi na drugi strani.

Na področju kriminalitete je PU MS v letu 2019 evidentirala 3.105 (2.414) primerov kaznivih dejanj, kar je po letu 2014 drugo največje število kaznivih dejanj v zadnjih 10 letih. Tudi delež preiskanih kaznivih dejanj je daleč največji v zadnjih 10 letih in znaša 76,1 % in je največji v slovenskem merilu. Veliko truda se vlaga v preventivno in proaktivno delo policije, kar se med drugim kaže v upadu splošne kriminalitete, ki je do sedaj najnižja v deležu nasploh v primerjavi z gospodarsko in organizirano kriminaliteto.

Nadaljeval se je trend problematike povezan z kibernetiko kriminaliteto. V sled navedenega veseli dejstvo, da smo že tretjič na PU MS organizirali okroglo mizo na dano vsebino in tako v naše vrste zvabili znane strokovnjake.

S poglavja gospodarskih kaznivih dejanj so v letu 2019 izstopala kazniva dejanja kršitve temeljnih pravic delavcev. Na področju splošne kriminalitete premoženjska kazniva dejanja (vlomi in tatvine) in v vsebini organizirane kriminalitete primeri nedovoljenega tihotapljenja oseb čez mejo. Mladoletniška kriminaliteta je po številčnosti v upadu v primerjavi s prejšnjimi leti in predstavlja 0,8% delež vseh kaznivih dejanj.

Pri vzdrževanju javnega reda in zagotavljanju splošne varnosti ljudi in premoženja smo veliko pozornosti namenili varovanju javnih prireditev, kjer je ocena ogroženosti bila relativno visoka (npr. nogometne tekme). Z mnogimi preventivnimi in proaktivnimi aktivnostmi smo uspeli zmanjšati število prekrškov z elementi nasilja. Pri preprečevanju in preiskovanju raznovrstnega nasilja smo nadaljevali z aktivnim povezovanjem z vrsto deležnikov teh postopkov (Centri za socialno delo, Sodišča, Državno tožilstvo, nevladne organizacije, javni zavodi in ustanove, idr.). V danem gre omeniti drugačen pristop pri preprečevanju in preiskovanju tovrstne problematike. PU MS je združila znanje in moči s Centrom za socialno delo Pomurje in smo tako ustanovili "Medinstitucionalno skupino za preprečevanje nasilja v družini Pomurja". V aktivnosti skupine pa se seveda vključuje tudi druge organe in pristojne organizacije. Tovrstna metoda dela je bila v slovenski Policiji v okviru projekta "Izbor dobre prakse v letu 2019" ocenjena kot tretja najboljša, prav tako pa je bila kot pozitivno prepoznana v evropskem merilu (sodelovanje v evropskem projektu IMPRODOVA).

Zmanjšanje policijskih intervencij in manjše število ugotovljenih prekrškov z drugih vsebin tega področja pa kaže na ugodne varnostne razmere na območju PU MS.

Stanje prometne varnosti se iz leta v leto izboljšuje. Zavedamo se, da k takšnemu stanju poleg nadzorne in preventivne funkcije v veliki meri tudi prispeva izboljšana prometna infrastruktura, tehnične izboljšave na vozilih, dejavnosti ostalih nadzornih organov in institucij ter zagotovo čedalje večja ozaveščenost udeležencev cestnega prometa. Slednje je vsekakor dobro izhodišče, da bomo vsi skupaj samo še krepili aktivnosti, katera bodo zmanjševala tveganja in na drugi strani krepila proaktivno dejavnost z uvedbo raznovrstnih inovativnih metod preventivne dejavnosti.

Pri zagotavljanju varnosti meje, še posebej zunanje schengenske meje so se operativne, kot tudi organizacijske aktivnosti evidentno okrepile. Zaradi nedovoljenega prehoda meje je bilo obravnavanih skoraj trikrat več tujcev, prav tako pa je bilo v predkazenskem postopku obravnavanih čez 30 osumljencev, ki so se organizirano lotevali tihotapljenja tujcev čez državno mejo. Na pomurskem območju smo v varovanje zunanje schengenske meje poleg policistov v vsakodnevni patruljah z osebno tehnično opremo, vključevali še pomožne policiste in pripadnike slovenske vojske.

Pozitivni podobi policije tako v notranji, kot v zunanji javnosti je bilo namenjeno veliko pozornosti. Med drugim smo postali prva PU v R Sloveniji, kjer smo vzpostavili demenci prijazno točko, nadaljevali

smo s soudeležbo Policijskega orkestra v organizaciji dobredelnega koncerta, kot tudi z nastopi na različnih varnostnih in znanstvenih konferencah, kjer smo predstavili delo PU MS. Seveda gre omeniti tudi sodelovanje v evropskem projektu izobraževanja s področja različnih vsebin, katero izvaja Ljudska univerza M. Sobota. Vlogo PU MS smo tudi oplemenitili s sodelovanjem in usposabljanjem s tujimi varnostnimi organi (npr. hospitacija na Madžarskem) in stanovskimi društvi (npr. okrogla miza kibernetna varnost).

V okviru nadaljevanja projekta "Promocija zdravja na delovnem mestu", ki na PU MS poteka že peto leto nam je uspelo v sodelovanju z GPU in Ministrstvom za delo izvesti 2. mednarodno konferenco na Brdo pri Kranju, katere namen je bil izmenjava sistemskih ureditev evropskih Policij na področju varnosti in zdravja pri delu. V okviru projekta so bili posneti štiri kratki filmi z vsebinami s področja varnosti in zdravja pri delu.

Da pa je bilo delo PU MS uspešno je svoj delež vsekakor med drugim tudi prispevalo izboljšanje policijske opreme (uniforma, vozila itd.) in investicije v delovno okolje.

Kot je že uvodoma bilo omenjeno smo na PU MS vzpostavili trdno temelje za naše skupno nadaljnje delo, ki mora vsekakor temeljiti na zaupanju ljudi, zato si tudi v prihodnje želimo, da nas povezuje stabilno okolje in da skupaj z državljani razvijamo trdne temelje za skupno varnost in korist vseh nas ter družbe kot celote.

2. Temeljne dejavnosti

2.1 Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V letu 2019 se je na PU MS povečalo število kaznivih dejanj za katere so bile na Okrožno državno tožilstvo [v nadaljevanju ODT] podane kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb, kar je drugo največje število kaznivih dejanj v zadnjih 10 letih. Razlog za povečanje števila kaznih dejanj je v obravnavi velike serije kaznivih dejanj kršitve temeljnih pravic delavcev. Delež preiskanih kaznivih dejanj je najvišji v zadnjih desetih letih in sicer 76,1 %.

Sicer je še vedno največji delež obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete.

PU MS je obravnavala 93 kaznivih dejanj zoper življenje in telo, kar pomeni upad v primerjavi z lanskim letom. Minimalno se je izboljšala preiskovanost, ki je na primerljivi ravni z minulimi leti. Najbolj številčno so upadla kazniva dejanja lahkih telesnih poškodb, med tem, ko se je preiskovanost le teh povečala.

S poglavja zoper spolno nedotakljivost je bilo obravnavanih 13 kaznivih dejanj, kar pomeni povečanje v primerjavi s prejšnjim letom, vendar še vedno pod povprečjem petletnega obdobja. Najbolj se povečalo število prijavljenih kaznivih dejanj spolnega napada na osebo mlajšo od 15 let in kaznivih dejanj posilstev. K preiskovalnemu sodniku sta bili privedeni dve osebi, za kateri je preiskovalni sodnik odredil pripor.

S poglavja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke, beležimo upad kaznivih dejanj. Skupno je bilo obravnavanih 131 kaznivih dejanj, ki so bila vsa uspešno preiskana. Z navedenega poglavja je sicer največ obravnavanih kaznivih dejanj nasilja v družini, kljub temu pa je zadovoljiv podatek, da beležimo upad tovrstnih kaznivih dejanj.

Na področju premoženjske kriminalitete je bilo evidentiranih 1.037 kaznivih dejanj, kar pomeni porast le teh ampak še vedno pod povprečjem petletnega obdobja. Neglede na povečanje števila premoženjskih kaznivih dejanj, se je izboljšala tudi preiskovanost slednjih kaznivih dejanj in je le ta primerljiva oziroma enaka kot v l. 2016. Velja poudariti, da se je izboljšala tudi preiskovanost kaznivih dejanjih tatvin in velikih tatvin. Kaznivih dejanj ropa je bilo številčno največ v letu 2019 v primerjavi s prejšnjimi leti. Največji porast beležimo pri kaznivih dejanjih zatajitve, ki zadnjih pet let konstantno naraščajo. V minulem letu je bilo iskanih 12 vozil (6 osebnih avtomobilov, tovorno vozilo in traktor ter štiri kolesa z motorjem), ki so bila predmet kaznivih dejanj, od tega so bila najdeni štirje osebni avtomobili in eno tovorno vozilo.

Obravnavanih je bilo 26 kaznivih dejanj, ki so jih storili mladoletni storilci, kar od skupno podanih kazenskih ovadb pomeni najnižji odstotek v zadnjem desetletnem obdobju.

V letu 2019 je bil občuten porast kaznivih dejanj obravnavanih na podlagi Zakona o odgovornosti pravnih oseb. Tudi sicer je to največje število po letu 2010.

Število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete se je v letu 2019 v primerjavi s predhodnim letom povečalo za več kot 120 %, prav tako pa je bila v primerjavi s predhodnim letom tudi višja povzročena škoda s kaznivimi dejanji in sicer za več kot 70 %.

Po številu kaznivih dejanj v letu 2019 izstopajo kazniva dejanja kršitev temeljnih pravic delavcev, ki predstavljajo kar 86 % vseh gospodarskih kaznivih dejanj. Sledijo kazniva dejanja ponarejanje denarja, poslovna goljufija, zloraba osebnih podatkov, poneverba in neupravičena uporaba tujega premoženja, ponareditev ali uničenje poslovnih listin, zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, goljufija, napad na informacijski sistem in druga gospodarska kazniva dejanja.

Glede na skupno materialno škodo v letu 2019 pripada najvišji delež škode kaznivemu dejanju davčna zatajitve, s katerim je bilo povzročeno za skoraj polovico skupne škode. Sledijo kazniva dejanja s škodo nad 1 mio. EUR in sicer zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, kršitev temeljnih pravic delavcev in goljufija na škodo Evropske unije.

V letu 2019 beležimo porast števila zaključenih finančnih preiskav po ZKP, jih je pa bilo opravljenih občutno manj kot leta 2017. Število podanih pobud za zavarovanje protipravno pridobljene premoženjske koristi se je povišalo in je doseglo enako število kot je bilo leta 2017.

Delež podanih pobud v zaključenih finančnih preiskavah je leta 2019 znašal 35 %, kar je občutno več kot je bilo leto prej in skoraj enako kot je bilo leta 2015, ko je bil ta delež najvišji v zadnjem šestletnem obdobju in sicer je bil takrat 36 %.

V letu 2019 je PU MS preiskala največ kaznivih dejanj korupcijske kriminalitete v zadnjem desetletju. Skoraj vsa tovrstna kazniva dejanja je odkrila policija pri preiskavi drugega kaznivega dejanja.

Na področju organizirane kriminalitete je bilo zaznanih več kaznivih dejanj, pri katerih so bili izpolnjeni vsi kriteriji organizirane kriminalitete. Razlog za povečanje tovrstnih kaznivih dejanj napram prejšnjim letom je v izpolnitvi kriterijev organizirane kriminalitete pri izvrševanju tovrstnih kaznivih dejanj predvsem po 308. in 186. členu KZ-1. Da govorimo o organizirani kriminaliteti, morajo biti izpolnjeni štirje obvezni kriteriji, in sicer organiziranost združbe vsaj treh ljudi, združba mora delovati v daljšem časovnem obdobju, cilj združbe je premoženjska korist ali družbena moč in da združba izvršuje hujša kazniva dejanja. Razen osnovnih kriterijev pa mora združba vsebovati tudi variabilne kriterije, in sicer združba uporablja podjetniški način delovanja, razdeljene so vloge članov, uporabljajo notranja pravila delovanja, deluje na mednarodni ravni, vpletenost v pranje denarja in korupcijo, uporaba nasilja in vpliv na medije.

Število kaznivih dejanj v zvezi s prepovedanimi drogami je v letu 2019 v upadu oziroma je število kaznivih dejanj doseglo najnižjo raven gledano na zadnje petletno obdobje. Razlogi za upad tovrstnih kaznivih dejanj povezanih s preprodajo prepovedane droge je neuspešno realizirana operativna kombinacija, katera je bila zaradi verjetne kompromitacije predčasno zaključena. Količina zasežene droge je sicer v porastu spremembe so zaznane le v povpraševanju po drugi vrsti prepovedane droge napram primerjalnemu obdobju. Med zaseženimi količinami droge še vedno v zadnjem petletnem obdobju izstopa konoplja in heroin. Število zasegov droge je za 13,2 % manj kot v letu 2018. V letu 2019 beležimo en primer smrti zaradi predoziranja.

V letu 2019 je bilo evidentiranih manj kaznivih dejanj izsiljevanja, kar predstavlja minimalen upad od petletnega povprečja. V večini primerov gre za storilce posameznike.

Na področju mejne problematike in s tem vzporedno ilegalnih migracij je PU MS v letu 2019 obravnavala več kaznivih dejanj prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu KZ-1, kot leta 2018. Skoraj vsa obravnavana kazniva dejanja so izpolnjevala vse kriterije organizirane kriminalitete. Razlog za tako veliko povečanje je predvsem v spremembi modusa in lokacij izvajanja tovrstnih kaznivih dejanj s strani storilcev, od katerih je večina bila tujcev.

Število kaznivih dejanj ponarejanja denarja je napram lanskem primerjalnemu obdobju v upadu za 90%. Posledica upada tovrstnih kaznivih dejanj je predvsem zaradi posameznih unovčitev, kjer so storilci posamezniki, kateri so ponarejene bankovce nabavili preko spleta, organiziranih oblik izvrševanja tovrstnih kaznivih dejanj pa ne beležimo.

V letu 2019 je PU MS obravnavala približno enko število kaznivih dejanj v zvezi nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva, kot v letu 2018. Število obravnavanih kaznivih dejanj povezanih z orožjem je sicer v minimalnem porastu od petletnega povprečja. V vseh primerih so bili obravnavani posamezniki, organiziranega prometa z orožjem pa ne beležimo.

2.2 Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti ljudi in premoženja

V letu 2019 se je nadaljeval trend padanja števila kršitev predpisov o javnem redu. V deset letnem obdobju je PU MS obravnavala najmanjše število kršitev.

Na področju Zakona o varstvu javnega reda in miru [v nadaljevanju ZJRM] po letu 2017 PU MS beleži padec kršitev, obravnavanih je bilo manj kršiteljev, ki so storili tudi manj kršitev. Največ kršitev je bilo obravnavanih po členu 6/1 ZJRM, izzivanje ali spodbujanje k pretepu. Ob storitvi prekrška je bilo za 2,4 % več oseb pod vplivom alkohola kot leto prej. Prav tako so policisti obravnavali manj kršitev drugih predpisov o javnem redu. Največ je bilo ugotovljenih kršitev glede Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakona o zaščiti živali, Zakona o prijavi prebivališča, Zakona o javnih zbiranjih, Zakona o osebni izkaznici, Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov, Zakona o orožju ter Zakona o zasebnem varovanju.

Največ kršitev javnega reda in miru je bilo obravnavanih v stanovanjih, na cesti, ulici, trgu, gostinskih objektih in na javnih prireditvah.

Prekrški nasilja v družini po določbah ZJRM-1 po 6/4 ZJRM-1 v povezavi s 6/1, 6/2 in 6/3 so v upadu, saj je bilo obravnavanih za 13,4 % manj kot leto prej. Največ kršitev ZJRM-1 je bilo storjenih in obravnavanih v stanovanjih. Policisti so v letu 2019 izrekli najmanj ukrepov prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju v zadnjih 10 letih. Delež povratnikov se je povečal in znaša 29,4 %.

Razloge za zmanjšanje izrečenih ukrepov prepovedi približevanja gre iskati v številu prijav in zmanjšanem številu ugotovljenih prekrškov nasilja v družini kot v preteklih letih. Število izrečenih ukrepov prepovedi približevanja v letu 2019 je primerljivo z letom 2015. Pri obravnavanih dogodkih nasilja v družini ugotavljamo, da so najpogostejši vzroki nasilja v družini alkoholiziranost, ljubosumje, brezposelnost, izsiljevanje za denar in psihične motnje.

Na območju PU MS deluje "Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje", ki jo sestavljajo strokovne delavke CSD Pomurje in samostojni inšpektor SUP PU MS. Skupina je opravila številna predavanja v raznih institucijah z namenom ozaveščanja javnosti o posledicah nasilja, o postopkih obravnave nasilja pred državnimi organi, o možnih načinih pomoči s strani vladnih in nevladnih organizacij ter o nujnosti prijave nasilja ipd. Organiziranih je bilo tudi več različnih strokovnih posvetov, delavnic in predavanj.

Organiziran je bil tudi strokovni posvet, ki sta ga pripravila PU MS in CSD Pomurje na temo "Multidisciplinarni pristop k prepoznavi in obravnavi nasilja v družini, kot učinkovita metoda dela v Pomurju".

Kot primer dobre prakse je bilo delo skupine predstavljeno tudi na mednarodni konferenci v Portu na Portugalskem, novembra 2019 v okviru mednarodnega projekta IMPRODOVA, kjer sodeluje 8 evropskih policij in 8 fakultet (v SLO je to Fakulteta za varnostne vede). Projekt se nanaša na prve posredovalce v prijavi nasilja v družini od Policije, CSD, zdravnikov itd...

Policisti PU MS smo varovali več javnih prireditev in tudi več javnih shodov. Od skupnega števila javnih prireditev smo policisti varovali tudi več športnih prireditev. Eden od razlogov, da se je varovalo večje število javnih prireditev je igranje NŠ Mura v 1. slovenski nogometni ligi. Varovane so bile tudi pripravljalne nogometne tekme domačih in tujih klubov. Zaradi hujših kršitev na nogometnih tekmah smo izrekli več ukrepov prepovedi udeležbe na športnih prireditvah. Za učinkovitejše ukrepanje na športnih prireditvah, je pri varovanju in spremljanju navijačev sodelovala tudi PPE PU MS.

V 10 letnem obdobju PU MS beleži najnižjo število intervencij, manjše število intervencij smo beležili v letu 2017.

V skladu s predpisi je PU MS zagotavljala pomoč državnim organom, gospodarskim družbam in zavodom ter drugim organizacijam in posameznikom z javnimi pooblastili, kadar so se jim državljani pri opravljanju nalog iz njihove pristojnosti fizično upirali ali je bilo pričakovati njihovo upiranje.

Na področju nesreč in drugih dogodkov je bilo obravnavanih manj dogodkov, največ je bilo obravnavanih delovnih nesreč in samomorov. V izvedenih iskalnih akcijah so bile najdene vse osebe.

2.3 Zagotavljanje varnosti cestnega prometa

Stanje prometne varnosti na območju PU MS je ugodno, ocena pa temelji na dejstvu, da se je zmanjšalo število obravnavanih prometnih nesreč in število mrtvih in hudo telesno poškodovanih v prometnih nesrečah.

V prometni nesreči s smrtnim izidom je bila udeležena voznica osebnega avtomobila Zaskrbljujoč je podatek o deležu alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč, kateri se povečuje.

V letu 2019 je bilo na območju PU MS obravnavanih manj prometnih nesreč kot leto prej, prav tako so se zmanjšale posledice v prometnih nesreč s smrtnim izidom, s telesnimi poškodbami in materialno škodo. Obravnavanih je bilo manj prometnih nesreč s pobegom kot v letu 2018. Kot primarni vzrok za nastanek prometnih nesreč še vedno izstopa vožnja z neprilagojeno hitrostjo. Pri nadzoru prometa je PU MS dajala velik poudarek na večkratnih kršiteljih cestno prometnih predpisov in pri tem zasegli več motornih vozil kot v letu 2018. Ena od prioritetenih nalog pri nadzoru nad udeleženci v cestnem prometu je bila dana ugotavljanju vožnje pod vplivom alkohola, kjer smo policisti v primeru ugotovljene kršitve ukrepali v skladu z veljavno zakonodajo in ob izpolnjenih zakonskih pogojih odredili pridržanje ali odstopili od pridržanja.

Pri nadzoru nad udeleženci v cestnem prometu je bilo ugotovljenih več kršitev veljavne zakonodaje predvsem s področja hitrosti, vožnja pod vplivom alkohola, neuporaba varnostnega pasu, uporaba naprav ki zmanjšujejo vidno in slušno zaznavanje med vožnjo in nepravilnosti pri vožnji tovornih vozil.

V spletni aplikaciji "Predlagaj prometno kontrolo" je bilo podanih več pobud kot leta 2018, nobena pobuda ni bila zavrnjena, ena pobuda pa se je nanašala na kršitve javnega reda in miru.

Pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa je bila upoštevana Direktiva Evropske komisije o varnosti v cestnem prometu in Resolucija o nacionalnem programu varnosti v cestnem prometu za obdobje 2013-2022. Policijske enote so naloge načrtovale in izvajale na tistih področjih prometne varnosti, ki so bila najbolj problematična (hitrost, alkohol, varnostni pas, uporaba naprav, ki zmanjšujejo voznikovo sposobnost za zaznavanje in nadzor vozil na slovenskem avtocestnem križu – Pomurska avtocesta). PU MS je izvajala številne, medijsko podprte poostrene nadzore prometa, s področja omejitev hitrosti, psihofizičnega stanja udeležencev v cestnem prometu, uporabe varnostnih pasov, zaščitne čelade in varstva voznikov enoslednih motornih vozil.

2.4 Nadzor državne meje in izvajanje predpisov o tujcih

Na mejnih prehodih v Pomurju beležimo manj prometa potnikov čez mejne prehode s sosednjo R Hrvaško, tako da je to število potnikov po treh letih ponovno padlo pod mejo treh milijonov. Precej pa se je spremenila struktura, saj se je zmanjšalo število prehodov državljanov EU in tretjih držav, povečalo pa se je število domačih potnikov. Število vozil, ki so prestopila mejo je v porastu, vendar pa razveseljuje dejstvo, da se je zaradi sprememb prometnega režima v obeh državah skoraj prepolovilo število tovornih vozil. Ta so v minulih letih predstavljala veliko obremenitev tako za delo policistov na MMP Petišovci, kot tudi za lokalno prebivalstvo na hrvaškem ozemlju, saj ves tovorni promet še vedno teče skozi center Murskega Središča.

Na mejnih prehodih smo obravnavali manj primerov zlorabe dokumentov, prav tako smo odkrili in zasegli manj orožja in streliva, šlo je izključno za hladno orožje (teleskopske palice, gumijevke in bokserje). Zasežene so bile tudi manjše količine prepovedanih drog za lastno uporabo, večinoma je šlo za konopljo.

Na mejnih prehodih je bilo zavrženih nekaj več tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo. Glede zavrnite prevladujejo državljani Srbije, Bosne in Hercegovine in Kosova. Delež potnikov, ki so bili podvrženi sistematični mejni kontroli smo uspeli zadržati pri slabi tretjini, med njimi so bili tudi vsi državljani tretjih držav, število zadetkov v SIS II na mejnih prehodih pa je bilo primerljivo s letom poprej.

Obravnavali smo tudi primer izogibanja mejni kontroli, ko sta se dva tujca skrita v podvožju slovenskega avtobusa uspela vstopiti v R Slovenijo na MMP Petišovci in sta bila nato odkrita šele na sedežu podjetja v Murski Soboti. En primer so odkrili sami policisti na MMP Petišovci, obravnavali pa smo tudi en primer, ki se je zgodil na območju PU Maribor na MMP Gruškovje.

Policisti so obravnavali precej več kršitev Zakona o tujcih, kar je predvsem posledica povečanja nedovoljenih migracij na zunanji meji in zmanjšanja števila prosilcev za mednarodno zaščito, zaradi česar se je tujcem izreklo več glob za prekrške. Tudi ugotovljene kršitve Zakona o nadzoru državne meje so se nekoliko povečale.

Policisti PP Lendava in PP Ljutomer so z različnimi oblikami dela in razpoložljivo tehnično opremo zagotavljali varovanje zunanje schengenske meje z R Hrvaško. Na območju PP Ljutomer se je izvajalo varovanje slovensko-hrvaške meje tudi z mešanimi patruljami s pristojnimi hrvaškimi mejnimi organi, izmenično na ozemlju obeh držav ter ob pomoči vojakov slovenske vojske in pomožnih policistov.

Na zunanji meji so policisti zaradi nedovoljenega prehoda obravnavali skoraj trikrat več tujcev. Največ je bilo obravnavanih državljanov Alžirije, Iraka, Turčije in Sirije. Večina problematike je bila vezana na območje PP Ljutomer in sicer praktično na vseh cestnih komunikacijah s sosednjo državo. Največji pritisk je bil beležen v mesecu avgustu, ko je bilo v posameznih dnevih prijetih tudi po več skupin tujcev. Iz tega razloga smo tudi začasno kadrovsko okrepili PP Ljutomer in na to območje usmerjali vse razpoložljive sile (PPIU, PPP, EVSP), usposobili pa smo tudi že obstoječe kapacitete za obravnavo tujcev na MP Gibina. Z učinkovitejšo obravnavo tujcev smo zmanjšali število podanih vlog za mednarodno zaščito in povečali uspešnost neformalnega vračanja tujcev v R Hrvaško. Obravnavali smo tudi občutno več primerov organiziranega tihotapljenja tujcev po 308. členu KZ R Slovenije in tudi večje število osumljencev, med katerimi so prevladovali državljani Srbije. V ta namen je bila v drugi polovici leta ustanovljena delovna skupina v okviru policijske uprave za delo po akciji PREHOD, ki je prevzemala v obravnavo te primere.

Na notranji meji z R Madžarsko so policisti PP Lendava in PP Gornji Petrovci nadaljevali z izvajanjem varovanja slovensko-madžarske meje z madžarskimi varnostnimi organi, izmenično na ozemlju obeh držav. Na notranjih mejah so policisti intenzivno izvajali tudi izravnalne ukrepe, predvsem na pomurski avtocesti in na ostalih območjih ob slovensko-madžarski in slovensko-avstrijski meji. Število teh ukrepov smo uspeli minimalno povečati, se pa je nekoliko povečalo število zadetkov v SIS II.

Obraavnanih je bilo nekoliko manj nedovoljenih vstopov tujcev na notranjih mejah, med katerimi so prevladovali državljani Pakistana, Kitajske in Moldavije.

Za več kot dvakrat je naraslo število primerov nedovoljenega prebivanja, tako kot prejšnja leta izrazito prevladujejo državljani Moldavije v tranzitu, ki prekoračujejo čas dovoljenega bivanja na ozemlju članic EU.

Tuji varnostni organi so nam podlagi bilateralnih sporazumov o vračanju oseb vrnilo skoraj identično število oseb, s tem da se je nekoliko povečalo število vrnjenih tujcev s strani avstrijskih varnostnih organov in zmanjšalo število s strani madžarskih varnostnih organov. Tujim varnostnim organom pa smo vrnilo občutno več tujcev, predvsem na račun vračanja tujcev v R Hrvaško.

Tujcem so policisti izdali primerljivo število odločbi o vrnitvi ter odločb o prostovoljni vrnitvi. Večino teh postopkov je izvedla PP IU Murska Sobota v okviru postopkov prevzema tujcev od madžarskih varnostni organov.

V letu 2019 sta bili na meji z Madžarsko in republiko Avstrijo obraavnani tudi dve kršitvi ozemeljske celovitosti Republike Slovenije, ki sta z ustreznimi institucijami še vedno v fazi realizacije.

3. Druge dejavnosti

3.1 Policijsko delo v skupnosti

Na področju izvajanja strategije policijskega dela v skupnosti in preventive so se na PU MS v letu 2019 izvedli projekti in aktivnosti, katerih glavni namen je bil izboljšanje in krepitev zaupanja v policijo in policijsko poslanstvo.

Število preventivnih aktivnosti se je v letu 2019 v primerjavi z letom prej zmanjšalo za 1,9 %, in sicer je bilo izvedenih 512 (522) aktivnosti. Večinoma smo nadaljevali z izvajanjem ustaljenih državnih in regionalnih projektov.

Tako velja od večjih projektov omeniti, da smo sodelovali na "Akademiji detektiva Frančeka" v Termah Banovci, na dnevu odprtih vrat vojašnice Murska Sobota, Regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa v Pomurju v Lendavi in predstaviti sistema sil zaščite in reševanje, ki jo je organizirala Mestna občina Murska Sobota. V mesecu avgustu je bila izvedena večdnevna predstavitev opreme in dejavnosti Policijske uprave Murska sobota na sejmu AGRA v Gornji Radgoni. Predstavniki policijske uprave smo s predstavitvijo članka oziroma referata sodelovali na nacionalni konferenci "Varnost v lokalni skupnosti", ki je bila organizirana v Dolenjskih Toplicah. Primeri dobrih praks policijskega dela v dobro lokalne skupnosti Policijske uprave Murske Sobota so predstavljene tudi na konferenci PAZU v Murski Soboti, Fakulteta za varnostne vede Univerze v Ljubljani pa je prispevek objavila z zborniku referatov.

Velja še omeniti zelo dobro sodelovanja z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje v Murski Soboti s katerim sta bila v sodelovanju izvedena dogodka "Zakolesarimo v pomlad" in "Zakolesarimo v jesen".

Novembra 2019 se je Policijska uprava udeležila 5 nacionalne konference o varnosti v lokalnih skupnostih v Novi gorici, kjer je bil predstavljen prispevek "Pojavne oblike kriminalitete in posebnosti policijskega dela v ruralnih predelih Pomurja".

Še vedno smo pa neuspešni v svojih prizadevanjih, da bi oživili delo varnostnih sosvetov, saj so ti v občinah neaktivni.

3.2 Operativno-komunikacijska dejavnost

Na interventni številki 113 Operativno komunikacijskega centra (v nadaljevanju OKC) je bilo sprejetih 26.268 (24.553) klicev državljanov. Med klici je bilo 11.936 (11.655) interventnih klicev, ki so zahtevali prihod policistov na kraj dogodka. Interventni klici zajemajo 45,4 % (47,5 %) delež vseh klicev na telefonski številki 113.

Povprečni čas sprejema klica (čas od klica na 113 do odziva na klic) je znašal 6,4 sekund (6,5 sekund). V prvih dvanajstih sekundah so se na OKC odzvali v 94,4 % (93,6 %) primerih.

Po sprejetih interventnih klicih je bilo na kraj dogodka napotenih 13.871 (13.674) policijskih patrolj. Povprečni reakcijski čas policijskih patrolj (čas od klica na 113, do prihoda policistov na kraj dogodka) je za nujne interventne dogodke znašal 10 minut in 43 sekund (10 minut in 29 sekund).

Nujni interventni dogodki so tisti, pri katerih je neposredno ogroženo življenje, se izvaja nasilje oziroma je OKC ob sprejemu klica ocenil, da gre za resno grožnjo, je policist napaden oziroma potrebuje pomoč, so naznanjena pripravljala dejanja za storitev kaznivega dejanja oziroma kaznivo dejanje že poteka in bi njegov storilec lahko pobegnil, se je zgodila prometna nesreča s hudimi telesnimi poškodbami ali prometna nesreča, ki ogroža varnost drugih udeležencev v prometu. Se pravi, da vodja izmene presodi, da zahtevajo takojšna policijsko intervencijo.

Obveščanje je potekalo v skladu s pravili o obveščanju in poročanju v policiji. OKC je v 223 (186) primerih obveščal predstojnike, v 548 (559) druge policijske enote in v 6.704 (6.214) primerih, glede na vrsto dogodka, tudi druge organe in organizacije (dežurne preiskovalne sodnike, dežurne državne tožilce, ReCO, vzdrževalce cest, vlečne službe in drugo).

3.3 Forenzična in kriminalistično tehnična dejavnost

Glede na lansko leto se je ogledna dejavnost nekoliko povečala, kriminalistično tehnična obdelava osumljenih pa se je povečala v povprečju za 67 %. Število zadev s preiskanimi sledmi se je povečalo za 16 %, števil identificiranih osumljencev pa za 26 %.

Na področju kriminalistične tehnike smo nenehno skrbeli, da bi se zavarovalo čim več uporabnih sledov za identifikacijo storilcev. To smo storili tako, da smo enotam nudili strokovno pomoč in z usposabljanjem, ki smo ga za vse območne enote izvedli v mesecu novembru 2019. Na usposabljanju smo poskusili razmere na ogledu čim bolj približati realni situaciji, usposabljeni policisti pa so dejansko opravljali ogled kraja kaznivega dejanja. Ugotovljene napake pri opravljanju ogledov pa bodo podlaga za usposabljanja policistov v naslednjem letu.

Kvaliteto opravljenih ogledov smo dvignili tudi tako, da so kriminalistični tehniki opravili večji odstotek ogledov, v letu 2018 nekaj več kot 20 % od vseh ogledov na PU MS, v letu 2019 pa nekaj manj kot 25 % (število ogledov se je povečalo tudi nominalno).

3.4 Raziskovalna, analitska in kriminalistično obveščevalna dejavnost

Z namenom spremljanja varnostnih razmer, predvsem na temeljnih področjih dela Policije (kriminaliteta, vzdrževanja javnega reda, varnost cestnega prometa, mejne zadeve in tujci), se praviloma dnevno spremljajo informativni zapisi dogodkov in pojavov v pregledovalniku DDOKC PU MS. Poleg tega se izvajajo periodični pregledi dela za različna obdobja s podporo statističnih podatkov iz policijskih evidenc.

Na področju analitske dejavnosti v SKP PU Murska Sobota je bilo v letu 2019 opravljenih večje število različnih analiz iz vseh področij kriminalitete (splošna, organizirana, gospodarska). Tako so bile izdelane analize za izvršena različna kazniva dejanja na območju PU Murska Sobota po posameznih PP, analize kriminalne aktivnosti posameznih storilcev kaznivih dejanj, analize izpisov telefonskega prometa, analiza preprodaje prepovedanih drog in analize transakcij na bančnih računih. Število analiz se iz leta v leto povečuje, prav tako je vedno več zaprosil za izdelavo različnih analiz s strani PP in ostalih oddelkov SKP.

3.5 Nadzorna dejavnost

V skladu s Pravili za izvajanje nadzorov v policiji so za nadzor pooblašeni delavci PU MS izvedli splošni nadzor na PP Murska Sobota. Ocena nadzora je bila, da je delo v enoti potekalo strokovno, zakonito in učinkovito, kljub ugotovljenim pomanjkljivostim na nekaterih delovnih področjih. Zaradi ugotovljenih manjših nepravilnosti se nadzorniki niso odločili za ponovni nadzor. Administrativne in organizacijske nepravilnosti ali pomanjkljivosti je enota odpravila že ob izvajanju nadzora, za ostalo pa so izdelali načrt realizacije predlaganih ukrepov za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ter tako sistematično pristopili k njihovi odpravi. Najpogostejše napake so bile povezane z nedoslednim upoštevanjem pravil ali usmeritev s posameznega delovnega področja, vendar ugotovljene napake niso bistveno vplivale na strokovnost ali zakonitost postopkov.

V letu 2019 so za nadzor pooblašeni delavci izvedli 23 (18) strokovnih nadzorov. Ugotovitve nadzorov so pokazale, da je kakovost policijskega dela na PE dobra. Kot nepravilnosti in pomanjkljivosti pri nadzorih dela PE je bilo ugotovljeno predvsem nedosledno izvajanje različnih navodil in usmeritev za delo. PU MS je namenjala veliko pozornosti izvajanju strokovnih pomoči, na tistih področjih dela, kjer se je na podlagi spremljanja problematike in operativnih analiz ugotavljalo, da je to smotrno in potrebno.

3.6 Spremljanje izvajanja policijskih pooblastil in ogrožanja policistov

Policisti so pridržali, zadržali in privedli za 83,2 % več oseb kot leto prej, kar je predvsem posledica povečanja nedovoljenih prehodov preko državne meje. Občuten porast pridržanih oseb je ugotovljen po določilih ZNPPol, predvsem zaradi pridržanja tujcev do izročitve tujim varnostnim organom in po določilih 157. člena ZKP, kar je posledica porasta organiziranega tihotapljenja tujcev preko slovensko – hrvaške meje. Na področju ugotavljanja identitete pa je tudi v letošnjem letu zaznan manjši upad.

V letu 2019 je bilo nekoliko več uporab prisilnih sredstev, kar pa je tudi posledica povečanja nedovoljenih prehodov tujcev preko državne meje in porasta organiziranega tihotapljenja teh tujcev, prav tako pa so policisti varovali tudi večje število javnih prireditev s srednjo stopnjo tveganja, kjer tudi praviloma prihaja do uporabe prisilnih sredstev. Pri uporabi prisilnih sredstev se je upoštevalo načelo sorazmernosti. Zoper kršitelje so policisti v večjem obsegu uporabili najmilejša prisilna sredstva, kot so telesna sila-strokovni prijemi ter sredstva za vezanje in vklepanje. Uporaba vseh prisilnih sredstev je bila ocenjena kot zakonita, v dveh primerih pa je bila nestrokovna. Pri uporabi prisilnih sredstev so bili 4 (7) policisti lahko telesno poškodovani.

V letu 2019 je bilo obravnavanih skupaj 5 primeri ogroženih uslužbencev na PU MS, kjer so se izvajali ukrepi varovanja petih uslužbencev. Ogroženi uslužbenci so v štirih primerih bili obravnavani z nizko stopnjo ogroženosti, v enem primeru pa s potencialno visoko stopnjo ogroženosti, ki se je pozneje znižala na srednjo stopnjo ogroženosti.

3.7 Reševanje pritožb

Število pritožb zoper postopke policistov na PU MS se je v letu 2019 v primerjavi s prejšnjim letom sicer povečalo s 13 na 22, a kljub temu ocenjujemo, da je število podanih pritožb dokaj nizko. Rešenih je 20 pritožb. Uspešno zaključenih je bilo 9 pomiritvenih postopkov, neuspešno zaključeni pa so bili 4 pomiritveni postopki. V uspešno zaključenih pomiritvenih postopkih je bilo v 8 primerih ravnanje policistov ocenjeno kot skladno s predpisi. V 1 primeru je bilo ravnanje policista ocenjeno kot neskladno s predpisi, zaradi česar je bil s policistom opravljen razgovor, v katerem je bil opozorjen na njegovo ravnanje. Glede na področje dela je bilo največ pritožb podanih na področju drugih dogodkov, nato na področju cestnega prometa. Največ pritožbenih razlogov je bilo zaradi uporabe pooblastil in zaradi komunikacije.

3.8 Notranje preiskave

V letu 2019 je PU MS obravnavala 17 (8) kaznivih dejanj in s tem posledično 17 uradnih oseb, od tega 5 uradnih oseb z drugih policijskih uprav.

V vseh primerih niso bili ugotovljeni razlogi za sum, da je bilo prijavljeno dejanje kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

V letu 2019 niso bili podani predlogi za izdajo izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Zoper 2 policista je bil podan predlog za izdajo opozorila pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, obema sta bili opozorili tudi vročeni.

3.9 Informacijska in telekomunikacijska dejavnost

V letu 2019 so bili uvedeni v uporabo prenosni sistemi GRABBA za izvajanje mejne kontrole na PMP Petišovci in PP IU Murska Sobota. Instalirana in razdeljena je bila tudi ISPK oprema, to so prenosni računalniki s čitalci črtna kode in prenosnimi tiskalniki nalepk za QR kodo, ki služijo za evidentiranje zaseženih predmetov ob hišnih preiskavah. Na PPP Murska Sobota so bile instalirane in dane v uporabo tablice na osnovi operacijskega sistema Android za preverjanje po evidencah. Na PPIU so bili instalirani prenosni računalniki Lenovo Yoga za preverjanje po evidencah pri delu na terenu.

Na MP Petišovci, MP Gibina in MPOP Hotiza so bile nameščene Wi-Fi dostopne točke za učinkovitejšo uporabo sistemov GRABBA. Nabavljene so bile nove ročne TETRA zveze in na enotah zamenjane s starimi. Na PP Ljutomer in PP Gornji Petrovci je bila pripravljena instalacija za kontrolo pristopa, montaža je bila izvedena na PP Gornji Petrovci in razdeljene so bile kartice za kontrolo pristopa. Na objektu PP in PPP Murska Sobota je bila preurejena in posodobljena sejna soba z novim projektorjem in platnom. V mesecu decembru 2019 je bila montirana nova požarna centrala na objektu PU Murska Sobota. Starejši službeni mobilni telefoni so bili zamenjani z novimi.

Za odpis in uničenje je bilo pripravljeno večje število kosov tehnične opreme in dostavljeno na uničenje.

Septembra pa je bila organizirana 3. Konferenca o kibernetiki (ne)varnosti v organizaciji IPA Pomurje in sodelovanju PU MS.

V letu 2019 je bilo izvedeno več video nadzornih varovanj prireditvev – nogometne tekme NŠ Mura na stadionu v Murski Soboti.

3.10 Kadrovske in organizacijske zadeve

Na dan 31. 12. 2019 je bilo sistemiziranih 639 (638) delovnih mest, od tega je bilo zasedenih 517 (521) vseh delovnih mest ali 81 % (82 %). Vseh sistemiziranih uradniških delovnih mest je bilo 537 (536) in 102 (102) sistemiziranih strokovno tehničnih delovnih mest.

Delovno razmerje je prenehalo 10 (10) javnim uslužbencem. Od tega so bile 4 (4) upokojitve, 4 (2) sporazumne prekinitve delovnega razmerja, 0 (2) iztek pogodbe o zaposlitvi za določen čas, 1 (2)